

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil, pentru a doua- și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

Maghiarii și românii

S'a scris și s'a vorbit mult în privirea interesului comun, ca neînțelegerile dintre români și maghiari, atât de păgubitoare și pentru unii și pentru alții, să înceteze, și ca buna înțelegere și armonia frățească să domnească între ei, fără să se fi atins scopul acesta nici în fața primejdiei comune; ma regatul român a răspuns la dorințele și stăruințele noastre umanitare și naționale cu declararea de război și invaziunea perfidă în hotarele țării noastre, încât a mai vorbi astăzi despre o înțelegere și înfrățire româno-maghiară, în ochii multora va apare de o încercare prea îndrăzneată și riscată, dar și imposibilă psihologiceste și moralicește. Cu toate acestea lucrul nu stă tocmai așa.

Istoria ne arată destule exemple, că popoare, care până ieri s'au războit cu o dușmănie de moarte, în ziua următoare, după ce s'au răfuit între sine, s'au împăcat, dându-și mâna frățească, și încheind alianță pentru apărarea intereselor comune.

Interes comun au și vor avea românii și maghiarii și în viitor de apărare, au constatat-o toți bărbații de stat ai acestor două popoare.

«O dorință ne cuprinde pe toți, ca neînțelegerile dintre români și maghiari să înceteze, zicea premierul de odinioară al României, D. A. Sturdza, și ca o armonie frățească să domnească între ei, căci interesele reciproce cer, ca regatul României să întrețină cu regatul vecin relațiunile cele mai amicabile». (Discurs, Iași).

«Armonia de interese româno-maghiare, zice marele bărbat de stat, contele Stefan Tisza, rezidă în adâncul împrejurărilor, și nu trebuie decât să depărtăm unele straturi geologice suprapuse, ce în urma dezvoltării istorice de veacuri, a intemperiilor, luptelor, suferințelor și neînțelegerilor acoper cu o scoarță străină substratul omogen. Dar problema aceasta reclamă muncă și pentru deslegarea acestei probleme de aceea muncesc, pentru că sunt convins că marile și statornicele interese ale națiunii maghiare cer aceasta și sunt de părere că tot la deslegarea ei trebuie să muncească toți românii adevărați, credincioși rasei lor, pentru că și interesele naționale ale rasei românești cer aceasta». (Discurs rostit în camera ungară la 5 Decembrie 1913).

¹ A román népfajjal szemben hirdetem szóval és tettel husz esztendő óta, hogy a román és magyar nemzet között érdekharmónia van... A dolgok mélyében ben van az érdekharmónia, csak azokat a felső geológikus rétegeket kell eltávolítanunk, amelyek évszázados történelmi fejlődésnek visszontagságai, küzdelmei, szenvedései és félreértései között egy idegen szerű anyaggal vonták be ezt az azonos alapréteget. Ezen a feladaton dolgoztam eddig, dolgozom ma is... mert abban a

Mari adevăruri și multă înțelepciune cuprind aceste cuvinte ale adâncprevăzătorului bărbat de stat, pe care epigonii conducători ai poporului român nu l-au înțeles ori că n'au voit să-l înțeleagă. Și pe lângă toate că nime n'a avut o decepțiune atât de amară, ca tocmai contele Tisza, în cece privește atitudinea României în conflagrațiunea europeană, ce s'a desfășurat sub ochii noștri cu toate ororile războiului mondial, el a rămas consecvent în păreriile și convingerile sale în chestiunea națională română, chiar și acum, după trădarea criminală a României, declarând în ședința camerei dela 25 Iunie 1917, că dânsul «toată viața a fost, este și rămâne credincios acelei politice, care cearcă înțelegerea între statul ungar și cetățenii săi de limbă română».

...Că dacă vom cuprinde toate simptomele și toate aparițiile acestui război, zice el, laudă lui Dumnezeu, aparițiile favorabile sunt cu mult preponderante față cu cele nefavorabile, chiar și în sinul românimeii, pentru că de fapt sunt trupe românești, cari, în cea mai grea situație, au arătat cele mai distinse virtuți militare. Dar să privim în sfârșit la toți cetățenii de limbă nemaghiară ai acestei patrii, pretutindenea vom găsi numai excepțiune, unde a trebuit a pedepsi, și multămită lui Dumnezeu, regula e că a trebuit a remunera, a remunera cu iubire și încredere». Faptul acesta înălțător au trebuit să-l recunoască și dușmanii noștri. Un politician englez zice, că cea mai mare decepție pentru Anglia a fost Ungaria unitară, aceea că toate naționalitățile de pe pământul ungar s'au contopit în iubirea înflăcărată a patriei gata pentru orice jertfire.²

Și acum, când cu ajutorul lui Dumnezeu și cu forțele unite ale

meggyözödésben vagyok, hogy a magyar nemzet állandó nagy érdekei ezt az irányzatot követelik és nézetem szerint ezen kell dolgoznia minden igazi, fajtájához hí román embernek is, mert a román faj nemzeti érdeke is ezt követeli.

² Egész életemen át voltam, vagyok és maradok annak a politikának híve, amely keresi a megértést a magyar állam és románajku polgárai között. Hiszen ha ennek a háborúnak minden tünetét, minden jelen-ségét összefogjuk, hála Istennek a kedvező tünetek sokkal túlnyomóbbak a kedvezőtleneknél, még a románság kebelében is, hiszen vannak tényleg román csapatok, amelyek a legnehezebb helyzetben a legkiválóbb katonai eredményeket mutatták. De nézzünk végig a haza összes nem magyar ajku polgárain, mindenütt azt találjuk, hogy kivétel az, ahol megtorolni kellett és hála Isten, a szabály az, hogy jutalmazni és szeretettel és bizalommal jutalmazni kellett.

³ A világháborúnak legnagyobb csatlódása Angliára nézve az egységes Magyarország volt, az, hogy a magyar földnek összes nemzetiségei egybefortak a hazának lángoló, minden áldozatra kész szeretetében. (Magyar pedag. társ. könyvtára 1. A világháboru. Franklin, 1917, 108 l.)

tuturor naționalităților, care alcătuiesc statul ungar, am repus biruitori pe toți dușmanii patriei, acum se cearcă și se denunță fel de acte și păcate, necontrolate a trădării de patrie în conțul poporului român, pentru a-i ponegi virtuțile patriotice și militare și de a găsi cel puțin la aparență un titlu legal pentru aplicarea unor măsuri excepționale în contra lui. Căci nu putem admite și recunoaște ca motiv îndreptățit atitudinea perfidă a României față cu monarhia, și a pedepsi pe poporul român din patrie, în loc de a-l remunera pentru credința lui neclintită, cu care a apărât totdeauna tronul și patria, punând față cu simțământul național și legăturile de sânge și de limbă, mai presus de toate simțământul iubirei de patrie. Căci în adevăr nici cea mai mică răbștire, neorânduială, ori nesupunere către autoritățile și legile statului la poporul român nu s'a putut observa nicăiri. Aceasta a constatat-o aproape unanim și presa maghiară. «E fapt incontestabil zice «Az Ujság» și aceasta o dovedesc toate fazele marelui războiu de azi, că frații noștri români se luptă cu entuziasm și își varsă cu eroism sângele pentru patria lor ungară și pentru regele lor». (Az Ujság, 1916 oct. 19).

Atitudinea patriotică a poporului român, în ziua, în care România ni-a declarat războiul, a precizat-o cu siguranță, cel întâiu, actualul nostru mitropolit, într'un ziar din Arad, zicând: «România declarând războiul monarhiei noastre, a devenit dușmanul nostru al tuturora. Românii din Ungaria nu voiesc să fie nici «cuceriti» nici «eliberati». Am trăit sute de ani sub sceptrul regilor ungari, și voim să trăim și să murim cu frații noștri maghiari alătura».

Aceasta se dovedește cu tot trecutul poporului român. Vom aduce mărturia unui distins istoriograf și academician maghiar, episcopul-canonice Dr. Karácsonyi, care în mod documentar arată războalele, în cari românii din Ungaria au luptat alătura cu maghiarii în contra românilor din Muntenia. Iată ce scrie acest distins învățat în materia aceasta în legătură cu atitudinea patriotică a poporului român în actualul războiu mondial:

La începutul războiului mondial, ce decurge acuma, numeroși soldați români, cari au plecat în războiu, s'au întreat îngrijorați, nu vor fi oare siliți să lupte și în contra României?

Spre fericire atunci nu a trebuit. Iar mai târziu și ei s'au convins atât de mult, că dușmanii noștri în mod nedrept s'au năpustit asupra Ungariei să o nimicească, încât atunci când România a năvălit asupra noastră ca o fiară sălbatică, care își pândește prada, s'au luptat și mai departe vitejește și cu credință pentru patria și regele nostru.

Se și pot lupta în felul acesta, căci doară nu se luptă aici frate în contra fratelui, ci în contra bandiților siliți și seduși de despotismul muscălesc, se luptă aceia cari își apără patria.

Românii din Ungaria în privința aceasta urmează numai pilda glorioasă a strămoșilor lor din secolul al 15-lea, căci

doară atunci în mai multe rânduri s'au luptat în contra Românilor din Muntenia (cari locuiesc în partea sudică a României de azi).

Isvoarele noastre istorice au însemnat în privința aceasta următoarele cazuri:

Regele Sigismund a voit să alunge în 1427 pe Radul Praznaglava, care era protejat de turci, și spre scopul acesta i s'a alăturat lui voivodul Ardealului cu toți oștenii săi, deci cu boierii de pe pământul Făgărașului și cu nobilii și cnezii români din districtul hațegan al comitatului Hunedoara. Au și ocupat Câmpulungul și au invins pe Radul Praznaglava. Documente din anul 1439 spun clar despre membrii familiei de origine românească Kendeffy, că au luat parte în expedițiile regelui Sigismund. (Vezi: Csánki, Magyarország történelmi földrajza, vol. V. pag. 190).

În anul 1438 begul Ali a pornit din încredințarea sultanului turcesc în contra Ardealului. Vlad Dracul, voivodul Munteniei nu numai că s'a alăturat la el, ci a și călăuzit armata turcescă. Atunci turcii și românii, cari au venit cu ei, au atacat și au despoiat partea de miazăzi a comitatului Hunedoarei. Românii din districtul Hațegului acum au trebuit să se lupte în contra românilor din Muntenia chiar și numai pentru apărarea propriilor lor vetre părintești. (Vezi locul citat mai sus din Csánki).

În anul 1442 după triumful dela Sibiu asupra begului Mezt, Ioan Huniade a năvălit în Muntenia împreună cu armata voivodului ardelean și acolo a invins și decapitat pe voivodul muntean aliat cu turcii. (Vezi: Magyarország mellékartományainak oklevéltára. Vol. II pag. 141). Iar scriitorii și documentele istorice ne asigură, că în armata lui Huniade s'au luptat vitejește nobilii și cnezii români din comitatul Hunedoarei. (Vezi: Csánki, opul citat, vol. V. pag. 170, 178). Așadar și atunci s'au luptat în contra românilor din Muntenia aliați cu turcii.

După cum e lucru cunoscut, în 13 Octombrie 1479 a decurs lupta sângeroasă de pe Câmpul pânii. E mai puțin cunoscut, că acolo s'au luptat nu numai turcii, ci și românii din Muntenia, căci doară însuși voivodul muntean Basarab cel Mic, ori cum îl bațocoreau maghiarii, Basarab cel încălțat cu papuci (Cipellős Baszarab) a condus pe turci pe drumul ascuns dela Kelnek (Călnic). Generalii armatelor maghiare trimise în contra lor, au fost voivodul ardelean Ștefan Báthory, Paul Kinizsi (Kinezul) comitele suprem al Timișoriei și stăpânul Cetății Erdőd din comitatul Sătmăruului: Bartolomei Drágffy, care era de origine românească, dar se maghiarizase deja. (Historiae Hungaricae Fontes Domestici, III. 202). Și deoarece pe atunci partea ostică de azi a Caraș-Severinului se ținea de comitatul Timișoarei, s'au luptat atunci vitejește în contra turcilor și a românilor din Muntenia veniți cu aceștia, pentru religia creștină, pentru libertatea conștiinței maghiare și pentru conservarea propriilor lor drepturi și privilegii, nu numai nobilii și cnezii români din Ardeal, ci și românii din comitatul Sătmăruului, cari se aflau în trupele lui Drágffy.

Și acum stau lucrurile tot așa. Atunci despotismul turcesc și religia mohamedană a voit să pustiească totul pe lume, iar acum țarul muscălesc voiește același lucru. Și înțadar se îmbracă acum despotismul în haina religiei ortodoxe pravoslavnice, căci tot numai spre călcarea în picioare a libertății popoarelor și spre înghițirea națiunilor mici se nizește.

Așadar românii din Ungaria, mai corect maghiarii de naționalitate românească își apără libertatea constituțională, limba, religia și toate rezultatele culturii apusene acum, când se luptă în contra românilor din România, gârboviți sub jugul muscălesc. (Alkotmány, 1916 Nov. 21.)

Cuvântul lui Isus

«Și se nimeau de învățătura Lui; căci cuvântul Lui era cu putere.»

(Luca 4, 32).

În legătură cu ciclul de predici, anunțat în coloanele acestui ziar, va fi de interes deosebit pentru mulți cititori să ne ocupăm, în câteva cuvinte, despre felul, în care întemeietorul creștinismului obișnuia să propovăduiască.

Abia pași Mântuitorul în mijlocul poporului, și luarea aminte se îndreptă asupra cuvântului său.

Nu se simțea pe atunci lipsa în țară de predicatori buni. Dar toți erau puțin băgați în seamă în asemănare cu Isus.

Ioan Botezătorul predica în câmp liber, cu rară sinceritate. Atăca fără cruțare păcatele atât ale poporului de rând, cât și ale curților domnești; cu toate acestea n'a realizat prin cuvântul său întipărirea făcută de cuvântul lui Cristos, care în curând avea mai mulți învățăcei și aderenți, decât Ioan Botezătorul.

Fariseii aflară lucru destul de repede, mai cu seamă fiindcă El părăsind Galileea a cutreerat Iudeea, unde s'a lăsat pretutindeni faima despre puterea minunată a cuvântului său.

Cristos s'a ferit de sgomotul mare. El nu voia să pășească în contra dușmanilor viitori ai învățaturii sale, mai înainte ca învățătura sa să fie răspândită. Și de aceea iarăși s'a retras din Iudeea în Galileea depărtată de Ierusalim. Dar n'a putut opri, ca faima despre proclamarea împărăției lui Dumnezeu să nu răsune în depărtări. Multime nenumărată venea, îl asculta și primea taina botezului din mâna învățăcelilor, cari îl însoțeau.

Ceea-ce rostea Isus, stârnea îngrozirea multora și admirația tuturor; căci «cuvântul său era cu putere». (Luca 4, 33).

Și într'adevăr, a trebuit să stârnească îngrozire și admirație cuvântul lui, pentru că, ceea-ce spunea n'a mai spus nimeni altul înaintea lui.

El cel dintâi a desvălit raportul dumnezeirii față de neamul omenesc și față de univers. El cel dintâi a desvălit raportul neamului omenesc față de sine însuși și față de eternitate.

Ceea-ce până aici era presupunere neguroasă a celor mai mari înțelepți, ceea-ce s'a ținut ascuns în școli ca un sanctuar științific, de care se puteau apropia numai prin cugetare statornică de ani întregi: toate acestea le predică El, omul, cu o claritate uimitoare. Astfel evangheliștii puteau afirma în deplină convingere despre vorbirile Lui: «Cuvântul Său era cu putere».

Nu numai în ceea-ce învăța era puternic, ci și în felul cum învăța.

Puteau fariseii să vestească prin trimbițe și strigăte timpul, când voeau să împărțească milă (bani); puteau să stea în colțurile străzilor, când voeau să se roage; puteau să vorbească cu multă podoabă poporului, — Cristos nu i-a imitat.

Strălucirea Sa era modestia cea mai profundă. Nici odată nu se înconjură de ceremonial orbitor, de paradă sgomotoasă.

El voia să convingă prin puterea adevărului. Nu dorea să orbească mulțimea prin vorbe ce covârșesc măsura. Grăia dela inimă către inimă, ca spirit către spirite. El voia să instrueze, nu să comande. El voia să îndrepteze, nu să placă mulțimii. Pentru aceea cuvântul Lui a fost cu putere prin o modestie cerească, în care a propovăduit cele înalte.

Scopul trimerii Lui și dascălia i-au fost lucrurile de căpetenie ale

vieții. Toate celelalte erau momente de-a doua mână. A mântuiri suflete a fost pentru El punctul de însemnătate capitală.

El n'a voit să câștige bani, nici să obțină posturi, nici să stoarcă lauda și aprobările. El nu era de felul cărturarilor, cari nu serveau lui Dumnezeu, ci serveau egoismului lor, mândriei și vieții pe nemuncite. Învățătura acestora trebuia să rămână fără putere, deoarece se știa că ei nu ocupaseră slujbele de dragul învățături, ci învățătura și-o aleseră de dragul slujbelor.

Cum putea poporul să țină la o religie, când aceasta era pentru învățători o simplă afacere de câștig?

Cristos, cu încredere nețărnută în puterea adevărilor cerești, cunoștea bine oamenii. Nu i era de ajuns să pronunțe cuvântul sfânt. El atribuia mare însemnătate telului cum îl pronunța.

El a predicat cu multă cumpenire și prevedere. La început a cruțat prejudițiile naționale ale jidovilor. El cunoștea ura lor pentru păgâni și disprețul lor pentru Samarineni. Fiindcă și-a propus, să predice evanghelia mai întâi la jidovi, a evitat ca el și învățăceii să apară ca provocători. La început sfătuiseră învățăceii săi, când îi trimise să răspândească învățătura Lui, să meargă numai în comune jidovești, zicându-le: «Să nu mergeți în calea păgânilor, nici în cetatea Samarinenilor să nu intrați, ci mai vărtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil». (Matei 10, 5, 6). Numai când și-a văzut asigurată lucrarea, numai atunci s'a îndreptat prin cuvânt și faptă împotriva prejudițiilor contrare lătirii evangheliei.

El se îndreptă împotriva scaderii poporului Său și împotriva vremii Sale, însă dă persoanelor cinstea cuvenită. Certă ipocrizia și iubirea de pompe a preoților, a servitorilor altarului, a fariseilor și a cărturarilor. Însă El n'a desconsiderat statul preoțesc, nici superioritate lumească.

Învăța cu putere. Pentru aceea vorbea, când se adresa jidovilor, în felul lor de gândire și în dialectul lor.

Dacă ar fi vorbit romanilor, grecilor, sau popoarelor barbare, care nu știau nimic despre draci și îngeri, El li-ar fi grăit în felul lor de pricepere. Ideile nouă le țesea ținând seamă de șirul gândirilor ce-i stăpâna pe aceia.

*

Multe stări din zilele lui Isus dăinuiesc și în zilele noastre. El însă le numea și le trata în felul de gândire al jidovilor. De pildă: Și azi sânt boale de nervi, împreunate cu efecte extraordinare asupra bolnavului. Pe timpul Mântuitorului astfel de bolnavi se credeau a fi cuprinși de diavol, fiindcă pe acel timp domnea în general ideea aceasta. În vremile de mai târziu astfel de nenorociți se numiau strigoi, sau chinuți de diavol. Ei înșiși mărturiseau înaintea judecătorului, că ar fi în legătură cu satana. În zilele noastre au dispărut mai de tot aceste închipuiri născute din neștiință.

Isus, vindecând bolnavii, se folosea de cuvintele îndatinat pe atunci. El alunga «dracii». Este oare mai puțin miraculos, dacă Mântuitorul prin un cuvânt, prin o suflare, prin o punere a mâinii, vindeca cele mai grele boale, sau e nevoie de mai puțină putere spirituală de a face prin o singură atingere pe un orb din naștere să vadă, pe un slăbănog să umble, decât a alunga dracii?

Ori, gândiți poate că ar fi nedemn, a crede despre Isus, că a acceptat frazele acelora, către care vorbea?

Azi știm, că pământul se mișcă în jurul soarelui fix. Și totuși zicem, că soarele «răsare» și «apune». E oare

acela un înșelător al poporului care vorbește în limba țării?... Nu. Tocmai de aceea eră puternic Mântuitorul lumii, fiindcă știa să vorbească despre cele dumnezeiești în felul de închipuire și în limba mărginită a poporului.

Grăirile Sale se potriveau totdeauna timpului, ocaziunii și ascultătorilor. Dela cele neînsemnate El se avânta spre cele cerești; dela cele trupești la cele sufletești.

Ce surprinzător de frumos se dovedește acest fapt, când obosit odată de călătorie, Isus se așază la o fântână aproape de Sichar, un sat mic, pe care Iacob îl dăruise pe vremuri fiului său Iosif. Locul era acum în hotarul Samarinenilor. O femeie veni la fântână, să scoată apă. El ceru să bea. Samarineanca — știind bine că fiecare Iudeu credea că-i lucru necurat să primească ceva dela Samarineni, — se miră, cum de cere apă dela o femeie Samarineancă. În convorbirea cu femeia Isus îi zise: «De-ai fi știut, cine este celce îți cere apă să bea, tu ai fi cerut dela dânsul, și el ți-ar fi dat apă vie». Ea nu-l înțelese. «Tot celce bea din această fântână, — continuă El, — va înseta iarăși; dar celce va bea apa, pe care eu îi voi turna, nu va înseta în veci». Și astfel țesură El prin icoana aceasta o întrețesură despre lucruri sfinte. Ea recunoscu în El o ființă mai înaltă. El îi descoperi tainele cele mai ascunse ale vieții ei. Ea îl stimă ca pe un proroc; ea îi vorbi despre despărțirea între jidovi, cari venerază pe Dumnezeu în templul din Ierusalim, și între Samarineni, cari îl laudă pe muntele Garizim. «Femeie, — îi zise Isus, — va veni timpul, când închinătorii cei adevărați se vor închina părintelui în duh și în adevăr. Căci Dumnezeu este duh, și cei ce i se

închină, trebuie să se închine în duh și în adevăr». (Ioan 4:5-24).

Așa vorbea Isus către popor. Așa știa să prefacă prilejuri neînsemnate în valoroase clipe. Imprejurări neimportante îi dădeau material la dezvoltarea celor mai înalte adevăruri.

Limba figurată din țările orientale era întrebuită și de jidovi. Pentru aceea vorbea bucuros Isus către popor folosindu-se de alegorii. Prin aceasta El nu numai învederă anumite noțiuni pentru mintea simplă a poporului, ci făcea să le rămână în memorie. Ușor se poate pierde un gând abstract. Dar nu se pierde ușor o reprezentare figurată, luată din viața comună.

Puterea vorbirii lui Isus Cristos stă în faptul, că prin mijlocirea lucrurilor cunoscute talmăcește adevărurile cele mai înalte.

Fiecare dintre învățăceii Săi umbla într-o lume limpezită prin cuvântul măestrului. Grăuntele de muștar atrăgea atențiunea asupra apropiatei răspândiri a evangheliei peste rotogolul pământului; o nuntă — asupra destinului învățăturii Sale; un smochin neroditor — asupra sortii acelora, cari nu și-au dovedit evlavia prin fapte bune; un fiu rătăcit — asupra veșniciei mile a lui Dumnezeu; un bogat, sau un cerșitor — asupra destinului neschimbat al oamenilor în viața viitoare.

Tot așa: un isvor, un păstor, un miel, o viță de vie, o piatră unghiulară, trebuințele zilnice ale vieții, vinul, pâinea, toate trebuiau să amintească învățăcelilor săi pe învățătorul și preținul lor divin.

Și de aceea au rămas gândirile Lui neperitoare în amintirea tuturor. Căci cu putere era cuvântul lui.

Prelucrare de G. H.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului reședințe

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 25 Febr. (Of.) De-a lungul Piavei vie activitate de tunuri.

La grupul de armate al lui Linsingen, trupele de avangardă germană, au ajuns în legătură la Zitomir cu trupe ucraniene.

Budapesta, 26 Febr. (Of.) La vest de Brenta s'a zădărnicit un atac al italienilor.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 25 Febr. (Marele cartier general). Frontul vestic: În multe locuri lupte de mine și de artilerie. Pe diferite puncte ale frontului s'au dat lupte de recunoaștere, în care spre ost de Armentieres am făcut prizonieri și am luat mitraliere.

Frontul răsăritean: Grupul de armate Eichhorn: Trupele noastre au intrat în Pernau. Un batalion estic d'acolo s'a pus sub comandă germană. Ieri înainte de

ameazi compania 18 și primul escadron al regimentului de cavalerie Nr. 16, prevenind coloanele lor, au ocupat orașul Dorpat. În înaintarea aceasta au făcut trei mii de prizonieri și au capturat multe sute de cară. Detașamentele amintite au făcut astfel în șase zile și jumătate 210 chilometri.

Grupul de armate Linsingen: În Rovno a căzut în mâinile noastre întreg statul major al «armatei speciale» rusești; comandantul prim a fugit, Avangardele noastre au sosit la Zitomir și acolo au stabilit atingere cu trupe ucraniene.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

Despre înaintarea ostică a trupelor germane, marele cartier general anunță în 26 Februarie, că orașul și fortăreața Reval au fost ieri ocupate după o luptă. Orașul Pscov (Plescau) se află în mâni germane.

Tratatul cu România

Declarația prim-ministrului Wekerle. — Reprezentantii puterilor la București.

Ministrul președinte Wekerle a expus, încă în ședința din 20 l. c. a camerei, punctul de vedere al Ungariei în tratativele de pace cu România zicând:

«Situația noastră, în raporturile cu România, vom s'o lămurim: dacă se poate cu binele, dacă nu se poate, cu operațiunea armelor. În cursul tratativelor, de sine înțeles, vom căuta să apărăm interesele statului în toate direcțiile. Despre chestiunile de teritoriu nu mă pot pronunța, de oare ele atârnă dela hotărâri internaționale. Asupra drepturilor noastre vom supraveghea din toate punctele de vedere: economic, al comunicației, al apărării țării, căutând să împedecăm România de a se mesteca în afacerile noastre interne. În acest înțeles vom proceda la tratative».

Contele Czernin și secretarul de stat Kühlmann au sosit Sâmbătă seara, în 23 l. c., la București.

Comanda supremă a armatei noastre este reprezentată la tratative de pace prin generalmaiorul Branilovici-Czetassin, care a participat în funcțiunea aceasta la tratativele de armistițiu dela Focșani.

Din Budapesta se vestește, că prim-ministrul Wekerle, însoțit de conții Andrássy și Tisza, pleacă la București. Ear mai târziu vor merge acolo și miniștri Szerényi și Serényi.

Bulgaria a trimis la tratative pe ministrul de finanțe Toncev și pe viceprezidentul camerei Moncilov, Turcia pe ministrul de externe Messimy Bei și generalul Izzed Pașa. Ministrul președinte român și generalul Averescu a sosit de mai înainte în capitală.

De altfel tratativele dela București, în urma dorinței exprimate de ambele părți, se fac în secret.

Ajutoare din fundațiuni militare

— Locuri vacante —

Mai multe ajutoare aflătoare în administrarea ministrului imp. și reg. de război au devenit vacante.

Și adecă din următoarele fundațiuni:

1. Fundațiunea *Carol Enric Rahl*, trei ajutoare de câte 95 cor. 20 fileri pentru subofițeri în pensiune binemeritați, cari au cel puțin doi copii. Cererea se înaintează până la 15 Martie a. c. coman-dei militare din Viena prin autoritatea de evidență însoțită de atestat de paupertate, de botez și căsătorie. Cererea se timbrează.

2. Fundațiunea *Ioachim Kafka*. Un ajutor de 42 coroane pentru invalizi din soldație, cari sunt decorați. Cererile se înaintează la locul menționat în fundațiunea de mai sus. Se cere atestat medical și de săracie. Petițiile se dau fără timbru.

3. Fundațiunea colonelului *Ernest von Kiss*. Beneficiază de 350 coroane văduve de ofițer, cari au slujit în reg. 2 de husari. Se înaintează fără timbru la acelaș loc.

4. Fundațiunea *Carol și Sofia Culoz*. Cinci ajutoare de câte 200 coroane pentru fete orfane de generali, cari au servit în regimentele de infanterie Nr. 7, 21, 31 sau 47. Se cere: Extras din matricula botezaților, petiție fără timbru, trimisă la acelaș loc.

5. Fundațiunea *Dr. Ioan Kanka* trei ajutoare de câte 261 cor. 38 fileri pentru militari de rând, invalizi și născuți în Boemia, cari au fost răniți în război și au servit la regimente cari se întregesc din Boemia. Se cer: atestat medical, de paupertate și despre nașterea lor în Boemia. Cererile se înaintează fără timbru până la 15 Martie a. c. la acelaș loc.

6. Fundațiunea *Generalul șef auditor Treidler*. Ajutor de 800 coroane pentru văduve și orfani după auditorii ai armatei imp. și reg. și ai marinei de război. Petițiile se înaintează până la 15 Martie a. c. la acelaș loc, fără timbru, însoțite de atestat de paupertate, căsătorie și despre moartea tatălui.

7. Fundațiunea *maiorului Bielin* două ajutoare de câte 168 coroane. Primesc orfani ai căror tată a servit statul ca ofițer conducător la contabilitatea de trupă, sau ca oficial militar în rang de căpitan; cererile se înaintează la autoritatea de evidență până la 1 Aprilie a. c. însoțite de atestat de botez și medical.

8. Fundațiunea *feldmareșal-leutnant Teodor Hordt*. Patru ajutoare de câte 100 coroane pentru subofițeri și ostași de rând invalizi ai diviziei a 10-a de infanterie, cari s'au luptat, au fost răniți sau decorați. Cererile sunt a se înainta, fără timbru, la comanda diviziei amintite până la 1 Martie 1918.

9. Fundațiunea *jubilărilor Francisc Iosif I*. Beneficiază subofițeri de artilerie ai armatei imp. și reg. oficiali de ingineri și tehnici cu începere dela rangul clasei IX. Se alătură atestat dela medicul militar, că cei ce reflectează sunt necesități a face cură de băi.

10. Fundațiunea *arhiducelui Carol*. Sunt vacante 8 locuri de câte 300 coroane pentru orfani de gen femeesc obligați a cerceta școala, ai ofițerilor cari au murit în urma războiului ori sau distins în fața inamicului. Se cere atestat din matricula botezaților atestat școlar, și despre moartea tatălui. Cererile se înaintează până în 1 Aprilie 1918.

11. Fundațiunea *din anul 1859*.

Invalizi incapabili de susținere și răniți de războiul anului 1859 pot beneficia. Este numai un ajutor de 200 coroane.

12. Fundațiunea *intendentului șef Franz Xaver Greuzinger din prilejul celor 50 ani de domnie ai împăratului Francisc Iosif I*. Un ajutor de 300 coroane pentru orfani ai ofițerilor dela intendanțura militară și anume orfani fără părinți, apoi fete de ale intendanților pensionați și fete de oficiali ai intendanțurii militare. Se cere atestat de botez, școlar, de săracie și despre moartea tatălui sau a mamei. Trebuie timbru.

13. Fondul *Francisc Iosif I*. are 4 ajutoare de câte 60 coroane pentru invalizi izraeliți din Boemia cu excepția celor din Praga. Trebuie atestat, că cei ce cer ajutor, este evreu din Boemia, mai trebuie atestat medical și de paupertate.

14. Fundațiunea *jubilărilor Francisc Iosif a societății pe acții Dinamit Nobel*.

Pentru militari păgubiți prin mărirea de material de pușcat și explozibil. Trebuie atestat de paupertate și medical indicându-se timpul cazului de nenorocire. Cererile sânt a se înainta fără timbru până la 15 Aprilie 1918.

15. Fundațiunea *comandei armatei I*. Sunt vacante 5 ajutoare de câte 200 coroane pentru persoane sărace militare de rând din legătura armatei I. Cei ce

prin război au ajuns incapabile de-a se susține, sânt preferiți. Așa și văduvele și orfanii acestor persoane. Trebuie atestat despre starea de invalid, de săracie și despre aparținerea la acel corp de armată. Cererile se înaintează până la 1 Aprilie fără timbru.

16. Fundațiunea medicului de ștab *Iacob Heissfeld*. Dă un ajutor de 600 coroane pentru văduve sau orfani după membrii medicilor militari ai armatei imp. și reg. dela medic de ștab în jos. Se alătură atestat de paupertate și atestat despre moartea tatălui. Cererile se înaintează fără timbru până la 1 Aprilie 1918.

NOUȚĂȚI

Comisar al guvernului. Comitele suprem al comitatului Murăș-Turda, *Ferdinand Inczedy-Joksmann*, este numit comisar al guvernului în chestiunile de alimentare ale comitatelor ardelenice: Brașov, Târnave, Făgăraș, Ciuc, Treiscaune, Murăș-Turda și Odorhei, precum și al orașului municipal Murăș-Oșorhei, unde comisarul guvernului își are sediul.

Resultatul înscrierilor universitare. La universitatea din Budapesta s'au înscris pentru al doilea semestru al anului școlar 1917—1918, la toate patru facultățile, 3936 studenți, cu 1400 mai mulți decât în anul trecut. Intre acești 3936 sânt militari peste o mie.

Poporația Europei. După datele statistice mai recente poporația Europei ajunge azi cifra de 434 milioane. După țări se prezintă următorul tablou: Rusia are: 117 milioane, Germania 64, Austria 32, Ungaria 19, Anglia 45, Franța 39, Italia 35, Spania 19, Belgia 7, România 7, Turcia europeană 5, Olanda, Portugalia, Suedia și Bulgaria câte 4, Elveția 3, Sărbia, Grecia, Danemarca și Norvegia câte 2 milioane de locuitori.

În limba maternă. Ministrul cultelor din Prusia a dispus, ca învățământul religios, pe seama copiilor poloni din *Posen*, să se propună în toate școlile în limba maternă a copiilor. — Ordonanța ministerială s'a dat în vara anului trecut, dar se executase numai în 130 de școale (din 1756 de școale).

† **Dr. Stefan Lăday**, avocat în Sibiu, a răposat în 26 Februarie n., după lungi și grele suferințe, în etate de 46 de ani. Rămășițele pământești ale defunctului se îngroapă astăzi Joi, în 28 Februarie, la 3 ore d. a., din capela cimiterului central, după ritual greco-catolic. Odihnească în pace!

Pentru fondul ziaristilor au contribuit banca *«Bistrițiana»*, Bistrița cor. 10 ca rescumpărare de felicitări și dna *Silvia Tulvan*, soție de subjude, Sibiu cor. 10 întru amintirea fiului său decedat, Gh. Tulvan.

Preot militar avansat. Preotul militar *Dr. Virgil Cioban* este avansat la rangul de maior.

† **Ioan Socaciu** preot ort. rom. în Cuștelnic protopopiatul Târnavei după scurte și grele suferințe, împărțit cu Sfintele Taine și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului Duminecă în 10 Februar noaptea la 12 ore în etate de 79 ani, 23 de ani ai fericitei căsătorii, 33 de ani ai văduviei și 50 de ani ai preoției sale. Rămășițele pământești ale defunctului, care a fost exemplu viu de activitate în lunga sa carieră, s'au depus spre vecinica odihnă Mercuri în 13 Febr. a. c. la ora 1 d. a. în cimiterul bisericii ort. rom. din Cuștelnic. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Prezentarea glotașilor recruți. Magistratul orașului Sibiu face cunoscut: Comandele de întregire de aici au constatat, că mulți glotași recruți nu se prezintă la termen, ci cu 2 și 3 zile mai târziu decât ar trebui. Se atrage atențiunea celor interesați, că orice întârziere nemotivată va fi pedepsită aspru.

Ziar nou în Sibiu. În editura librăriei și tipografiei *Budovszky* apare cu ziua de 1 Martie 1918 un ziar cotidian maghiar sub titlul *Nagyszébeni Reggeli Ujság*. Șef redactor al noului ziar este dl *Dr. Emil Kormos*, ear redactor responsabil dl *Aladár Kovács*.

† **Ioan Gola**, primarul comunei Sোধodol din anul 1876 până în 1917, împărțit cu sf. taine, a încetat din viață în 6/19 Februarie 1918 în etate de 73 ani și 54

ani ai fericitei căsătorii. Osămintele pământești ale defunctului s'au înmormântat în 9/22 Februarie 1918 la orele 11 a. m. în cimiterul ort. rom. din Peleş. Odihnească în pace!

Pentru fondul ziaristilor a donat dl *Dr. Gh. Proca*, asesor cons. suma de cor. 10 întru amintirea mult regretatului său amic și coleg, *Dr. Gh. Dragomir*, fost profesor și protopop în Biserica-albă, reposit în Șoproș.

Din captivitate rusească. Duminecă au sosit la Dobrițin vreo două mii de prizonieri militari, veniți din captivitate rusească. Soldații povestesc, că drumurile Rusiei sânt pline de cetele ostașilor, cari călătoresc spre țara lor, fără să fie împedecați de cineva.

Nu se pot trimite bani prizonierilor din Rusia. Biroul de informație al prizonierilor anunță, că internaților civili și prizonierilor din Rusia deocamdată nu li se pot trimite bani cu poșta.

În loc de pomană. Nemângăiata *Elena Șutu* măr. *Varna* și soțul său *Victor Varna*, notar în Borgorund, în nemărginita durere pentru pierderea tatălui respective a socrului lor *Ioan D. Șutu*, fost timp îndelungat protocolist al consistorului arhidiecezan din Sibiu, în loc de pomană, au binevoit a dăruii întru vecinica odihnă a sufletului decedatului suma de 50 cor. la *Fondul Victor și Eugenia Tordășianu* pentru înzestrarea fetelor sărace, întemeiat de Reuniunea meseriașilor sibieni. Pentru această jertfă, bineplăcută și oamenilor și lui Dumnezeu, implorând odihnă lină celui mutat dela noi, ear celor îndurerăți mângăiere, exprimă sinceră mulțumită prezidentul *Victor Tordășianu*.

Albumul regimentului nostru. Regimentul sibian de infanterie Nr. 31 voește să și nemurească într'un mare album fațete vitejești, săvârșite în cursul acestui război fără păreche. Albumul are să fie oglinda credincioasă a bucuriei și suferinței de pe câmpul luptelor: o amintire pentru cei rămași în viață, și o recunoștință pioasă pentru cei căzuți. Albumul va cuprinde chipurile și descrierea vieții eroilor noștri. Ca lucrarea să iasă cât mai desăvârșită, autorii albumului roagă pe soții lor de armă și rudeniile acestora, ca portretele, desemnurile, notițele, versurile sau istorioarele din război, privitoare la regiment, să le trimită *redacțiunii albumului dela reg. de inf. 31* (Zimony). Sânt rugați și cei aparținători soldaților căzuți, dispăruți sau prizonieri, să trimită la adresa de mai sus portretele acestora, cu o scurtă descriere a vieții lor și cu arătarea eventualelor distincții obținute de dânșii. Portretele, scrisorile șcl., după decopiere, se înapoiază.

Rovno și Minsk. Trupele germane în 21 Februarie au ocupat fortăreața *Rovno*, și capitala guvernamentului cu acelaș nume *Minsk*. Rovno este punct de comunicație al liniilor ferate Vilna—Rovno și Kiev—Brest-Litovsc. Are 15.000 locuitori, de jumătate evrei. Până de curând a fost proprietatea principelui polon *Lubomirski*. Orașul *Minsk* se află la 135 kilometri dela Baranovici, locul unde era frontul nostru până acum. Are peste 100.000 locuitori, seminar, teatru, gimnazii și fabrici. Era sediul comandei generale a corpului al 4-lea de armată rusesc, al unui guvernator civil, al unui episcop rom.-cat. și al unui greco-catolic.

Despre Nero. Împăratul roman *Nero* (54—68), vestit prin crimele sale, a incendiat, cum am învățat în istorie, cetatea Romei.

Cercetătorii ne spun însă, că *nu Nero* a dat foc orașului etern. Un istoric italian, *Caiati*, se ocupă de chestiunea aceasta într'un număr mai nou al publicației *Rivista d'Italia*, și afirmă că *Nero* n'a luat parte la munca de pustiire a Romei.

Era în interesul lui *Nero* să abată mânia poporului asupra evreilor și creștinilor, învinnindu-i că au pus focul; dar, distrugerea orașului nu era în interesul împăratului.

Focul adecă n'a izbucnit în părțile unde *Nero* dorea să clădească palate nouă, ci s'a aprins în nemijlocita apropiere a palatului său, și a nimicit, între altele, casa unui bun amic al său, casa lui *Tigellinus*. Presupunerea, că *Nero* era nebul, și că în nebulia sa a dat foc orașului, este de mult învechită.

Istoricul *Caiati* caută pe făptuitori între dușmanii numeroși ai lui *Nero*. Imprejurarea că soldații au fost opriiți de a stânge focul, a întărit presupunerea, că *Nero* a incendiat Roma. În realitate însă nu el, ci

tribunii au oprit soldații dela stângerea focului, ear *tribunii* aceștia făceau parte dintr'o conjurațiune (amintită de istoricul Tacitus), îndreptată împotriva vieții lui *Nero*.

Teatru cinematograf. La *Apollo*, în Strada Schewis, se reprezintă Joi în 28 Februar și Vineri în 1 Martie: *Stăvarul* (A csikós), piesă populară. Interesante vederi din război se dau în fiecare seară. În pregătire: *Cabiria*.

Institutele noastre financiare

Din raportul direcțiunii institutului *Bihoreana* din Oradea-mare, cătră adunarea generală din 28 l. c. publicăm partea îndroductivă, în care se constată următoarele:

A trecut din nou un an de război; a dispărut însă fără a ne realiza speranțele legate de el, fără să aducă pacea generală cinstită, mult dorită de toți oamenii de bine. Pacea nu a sosit încă, dar zorile aceleia s'au ivit deja în armistițiul parțial și primele pertractări deja începuse.

Abundența de bani, ce caracterizează situația economică în anii din urmă a războiului mondial, nu numai nu a încetat, ci a devenit mai mare. S'a legat însă de ea ca un tovarăș nedespărțit: scumpețea tuturor articolelor de prima necesitate, care din zi în zi devine tot mai îngrijitoare și ne-a constrâns să ne îngreunăm budgetul anual cu un adaus de scumpețe extraordinar pentru asigurarea traiului foarte puținilor funcționari rămași acasă și a celorlalte puteri de muncă angajate în serviciul institutului.

Clientela noastră, — abstrăgând dela puținele excepțiuni, — având pretențiuni modeste, putem zice minimale, pe lângă toate că recolta în unele părți, locuite de ea, nici de astădată nu a fost chiar îndestulătoare și în butul mării scumpețe, aproape toată a dispus în măsura îndestulătoare de bani pentru acoperirea trebuințelor sale mai ales în părțile muntoase, unde ramul principal de economie este prăsirea viteilor și unde seceta nu a cauzat în economii daune mai simțitoare. Foarte natural, că între astfel de împrejurări s'au continuat și de astădată replătirile împrumuturilor acordate de mai înainte și au crescut depunerile, iar numerarul, ce ni-a stat în abundență la dispoziție, din cauza stagnării comerțului și circulației normale, nici acum nu s'a putut plasa în măsura dorită, de unde urmează apoi, că atât la stocul cambiilor, cât și la al împrumuturilor hipotecare se arată o reducere însemnată, dar mult mai mică, decât în trecut.

Analizând însă situația economică a clientelei noastre și mai ales, când facem amintire despre replătirile atât de considerabile ale împrumuturilor acordate, cari replătiri s'au făcut sub durata războiului în cea mare parte prin femei, nu putem retăcea nici rolul laudabil, ce l-au avut țărancele, mai ales în anii din urmă ai războiului la conducerea economiilor mai mici, a economiilor țărănești. Puterea de muncă a bărbaților, duși de atată timp pe câmpul de luptă, a fost înlocuită prin hărnicia țărancelor noastre, dedate deja din fragedă copilărie cu muncă grea și multe neajunsuri. Într'adevăr ele și-au știut face datorința din belșug, apărând împreună cu puținii bătrâni rămași acasă interesele mari ale patriei prin îngrijirea economiilor și a vetrelor părăsite de atată de mulți și cei mai buni fii ai poporului nostru.

Cine cunoaște rolul însemnat al economiei rurale într'o țară agrară, și cine știe ce rol poartă în război alimentarea armatei și a celor de acasă, poate apreția destul mărirea serviciului și patriotismul țărancelor noastre, care prin munca lor și folosirea conjuncturilor favorabile pentru replătirea datorțiilor, ce însărcinau moșiile țărănești înainte de război, s'au îngrijit totodată, ca acei viteji iubii ai lor rămași în viață, cari cu ajutorul Atotputernicului se vor întoarce de pe câmpul de onoare unde luptă de eroi au luptat și numai cinstite ni-au făcut, să nu și afle vetrele strămoșești pustii și economiile dezolate, ci să-și reafle cuibul familiar cald, bine îngrijit, unde să-și poată afla liniște și odihnă, oboșiți fiind de atâtea lupte eroice, despre care cronicarul nepreocupat și obiectiv va trebui să scrie multe pagini elogi-oase în istoria patriei noastre.

Poșta redacției.

D-lui S. G. în *Micnești*. E regretabil. Publicând însă, nu credem că s'ar face nici serviciu, nici cinstite tagmei interesate.

Nr. 327/917 prot.

(31) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Curciu**, din tractul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea prescrierilor regulamentare, să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 28 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Mediaș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea,
protopop.

Nr. 28/918

(32) 2-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Capalna** (Sebeskáporna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite, conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, la 31 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protopop.

Nr. 124/918

(33) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Roșia**, din protopresbiteratul Abrudului, devenită vacantă prin strămutarea parohului Traian Tomuș în altă comună, cu provocare la ordinul ven. Consistor din 22 Ianuarie a. c. Nr. 534 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea dispozițiilor regulamentare, să se prezinte în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Abrud, la 30 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Abrud, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

(25)

3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Mureș-Bretea**, tractul Iliia, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post, — nefiind întregire dela stat, — sunt: venitele dela popor, statorite în sinodul parohial din 4/17 Iunie 1917 în sumă de 1300 coroane, care protocol se poate vedea în cancelaria oficiului protopopesc în Deva.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale subsemnatului oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică cu prealabila încunoștințare a subsemnatului, spre a face cunoștință cu poporul.

Iliia-murășană, la 20 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Iliia în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop adm.

Nr. 690/1917.

(24) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de parohi din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Bulzeștii de jos** cu filiile **Străuț** și **Trieri** de clasa II, pentru a doua oară.

2. **Dupapiatră Valea-Porcarii** cu filia **Șerboia** de clasa II, pentru a doua oară.

3. **Pottingani** de cl. III, pentru întâia oară.

4. **Ruda** de cl. III, pentru a treia oară.

Emolumentele, împreună cu aceste posturi, sunt cele cuprinse în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat.

Se observă că numai în parohia Ruda se află și locuință tare modestă, constatătoare din 2 odăi, fără bucătărie și alte clădiri economice.

Concurenții au să aștearnă cererile instruite în sensul normelor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și a se prezenta în termenul regulamentar în comună pentru a se face cunoscut cu poporul și pentru a cânta și cuvânta, eventual a celebra.

Brad, la 29 Decembrie 1917.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Zarand în conțelegere cu comitetul parohial.

V. Damian,
protopop.

Nr. 396/1917

(30) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Bozaș**, devenită vacantă prin mutarea parohului la altă parohie, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul deschis, iar reflectanții la acest post pe lângă observarea prescrierilor regulamentului parohial să se prezinte în comună la sf. biserică pentru a cânta, predica, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu-Algyógy, 24 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Publicațiune.

Se esarândează cu 1 Ianuarie 1919 o moșie de 415 jugăre aflătoare în comitatul Alba-Inferioară.

Cu informațiuni servește: **Iosif Iustin Hosszu**, oficiant-agronom la Administrația Centrală Capitulară în Blaj—Balázsfalva. (29) 3-3

Publicațiune.

Se află de vânzare o casă parter în opidul Blaj.

Informațiuni dă **Iosif Iustin Hosszu**, oficiant-agronom, Blaj—Balázsfalva.

Trăsură landau

în stare foarte bună, pentru doi cai, e de vânzare cu preț convenabil. Se poate vedea în Sibiu, Grabengasse 28.

„VIITORUL“

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Ocna Sibiului (Vizakna).

Aviz.

Etalonul tuturor depunerilor dela institutul nostru a fost redus începând cu 1 Ianuarie a. c. cu 1/2%.

Ocna, la 21 Februarie 1918.

(35) 1-1

Direcțiunea.**Publicațiune.**

Se află de vânzare o moșie de cca 450 jugăre catastrale în comitatul Alsófehér. — Informațiuni mai detaliate dă **Iosif Iustin Hosszu**, oficiant-agronom în Blaj (Balázsfalva). (33) 1-3

Cancelaria tehnică

a lui

Mihail Ittu, priminginer silvic
Nagyszeben-Sibiu, Str. Șaguna Nr. 8

Efectuește măsurări (orașe, domenii întregi, drumuri etc.) și compune planuri, prețuește păduri și domenii întregi, primește (15) afaceri urbariale. 4-12

Învățătoarei

se primesc la fabrica de mașine

Sam. Wagner

3-3 (26) în Sibiu — Nagyszeben.

Cumpărați și cetiți

Calendarul de buzunar

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român“ din Budapesta.

Cel mai elegant și mai draguț calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumpirea biletelor de tren, despre nouăle ordinațiuni date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor. Cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, căți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea: «Prescurile Palagiei», de d-l Septimiu Popa; «Inelul țiganului»; Poezii: «Viața»; «Mi-e frate»; «S'a dus a mea mândruță». Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilka utca 36. (27) 3-10

Caut**o casă sau locuință**

cu grădină și grajd

de închiriat în Sibiu

Adresa la: Administrația «Telegrafului Român». 3-3

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. Public, că după un timp lung și greu încercându-mă iarăși în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice **pictură în oleu**, în special **bisericească**: iconostase, orice icoane și mărimi, **cruci**, reparaturi a tot felul de icoane și înoiri de iconostase.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Confie) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase alestate de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stîmă:

Nicolae Baciu, pictor

3-6 (16)

Agârbiciu-Szászegerbegy (Nagyküküllő megye).

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omilii și cuvântări bisericești de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 6 + porto recom. 50 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16-36.

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: broșat cor. 2-50, legat cor. 3-—, porto 20 fileri.